

„Извршена је анализа рукописа превода уџбеника *Дијигални свеј 4, уџбеник за четврти разред основне школе* на словачки језик и писмо, ауторке Марине Ињац, издавача „Нови Логос“, Београд.

Констатује се да је горе наведени уџбеник *Дијигални свеј 4, уџбеник за четврти разред основне школе*, превод Уџбеника исте ауторке, издатог на српском језику и ћириличком писму, издавача „Нови Логос“, Београд, које је Министарство просвете Републике Србије одобрило за издавање и употребу од 2023/2024. школске године, Решењем број: 650-02-00093/2023-07.

Уџбеник је садржински подељен на девет делова: *Наша дијигална гружина, Путовање кроз дијигални свеј, Водич до усјешној пројекта, Одрезно и ѿамейно у дијигалном свеју, Умејносћ програмирања и Микробиј журка за крај*. Тематске целине садрже поглавља под називом *Сага знаш* за задацима за понављање градива. На почетку Уџбеника налазе се *Садржај* и *Крајак водич кроз дијигални свеј*.

Уџбеник садржи и прилог – игрицу *Дијигална коцка* и *Дневник пројекта*.

Анализиран је Стандард 4 – Језик уџбеника је одговарајући и функционалан.

Показатељ 1 - Уџбеник поштује језичку и правописну норму језика на којем је написан – задовољен је у потпуности и оцењен оценом 4 (четири).

Издавачу се скреће пажња на следеће уочене грешке које је потребно исправити:

- **неадекватан превод:**

- страна 2 – „*Marijana Marinkovićová*“ уместо „*Mariana Marinkovićová*“;
- страна 4 – „*OPATRNE A ROZUMNE V*“ уместо „*OPRATNE A ROZUMNE V*“;
- страна 20 – имена деце су промењена, али уместо три особе (два дечака (Саша и Раша) и једне девојчице (Маша)) у преводу се наводе четири особе (три дечака (Саша, Мишо и Расћо) и једна девојчица (Хелена));
- страна 20 – „*Rasťo upratuje betónový chodník*“ уместо „*Rasťo upratuje betónový cestu*“;

- страна 22 – „Iva Ivančevićová“ уместо „Iva Ivaniševićová“;
- страна 22 – Задатак бр. 5 је измењен и уместо придева користе се именице а у задатку је дата инструкција да ученици препишу придеве. „Prepíš dané podstatné mená, a potom ich podčiarkni podľa zadaného.“ уместо „Prepíš dané prídavné mená, a potom ich podčiarkni podľa zadaného.“;
- страна 27 – „Obrázok môžeš vsunúť pomocou karty **Insert** (Vložiť).“ уместо „Obrázok môžeš prijať pomocou karte **Insert** (Vložiť).“;
- страна 36 – „keby ste znovu robili nový projekt.“ уместо „keby ste znovu robili tento projekt.“;
- страна 39 – „Pošleš mi obrázky z výletu?“ уместо „Pošleš mi obrázky z internetu?“, „POŠLEŠ MI OBRÁZKY Z VÝLETU?“ уместо „POŠLEŠ MI OBRÁZKY Z INTERNETU?“;
- страна 66 – „postup vypočítovania objemu štvorca“ уместо „postup vypočítovania objemu kvádra“;
- страна 67 – „v závislosti s určenou podmienkou.“ уместо „v závislosti s určitou podmienkou“;
- страна 68 – „kým nedostaneme kladnú odpoveď.“ уместо „kým nedostaneme potrebnú odpoveď.“;
- страна 82, 83, 96, 97 – у истом тексту име девојчице се преводи као Ида и Ива - „Teraz Ida naprogramuje“, „Ivina úloha“, „Pozri, ktoré bloky Ida používala“, „Ivinu úlohu“, „ako to urobila Iva“, „Iva a Nikola“ иако се ради о истој девојчици.
- страна 94, 96, 97, 99, 100, 101, 105 – „Rádio“ уместо „Pracovné“;
- страна 106 – превод текста решења није усклађен са текстом задатка где се користи друга реч („Milujem“) - „Mám rád chladnú zimu a sneh.“ уместо „Mám rád zimu a sneh.“, „Mám rád hlboký sneh a chladnú zimu.“ уместо „Mám rád chladnú zimu a hlboký sneh.“;
- страна 107 – „Objem štvorca = 4 · dĺžka“ уместо „Objem štvorca = 4 + dĺžka“;
- **изостављање превода дела текста:**
 - - страна 11 – „Počítač, ktorý používaš, nechaj pripravený pre ďalšiu osobu“ уместо „Počítač, ktorý používaš, nechaj pripravený pre ďalšiu“;
 - - страна 20 – „Како да обојим речи у тексту?“;
 - - страна 26 – „Pozri ako som vypracovala úlohu z prírody a spoločnosti.“ уместо „Pozri ako vypracovala úlohu z prírody a spoločnosti.“;
 - - страна 31 – „У текст уметни слику.“
- страна 68 – „Додај 1 кашику меда.“

- страна 71 – „Popis algoritmu usporiadaním blokov nazývame **vizuálne (blokové) programovanie.**“ вместо „Popis algoritmu usporiadaním blokov **vizuálne (blokové) programovanie.**“;
- страна 100 и 101 – текст у блоковима није преведен (кораџи 6, 9 и 12);
- страна 108 – текст задатка бр. 2 на 97. страни поред икона није преведен;
 - **неправиан облик речи:**
 - - страна 10 – „ktoré sa nachádzajú vľavo od kurzora“ вместо „ktoré sa nachádzajú vľavo od kurzoru“;
 - - страна 28, 29 - „vlozenie obrázka“ вместо „vlozenie obrázku“, „Vloženie obrázka“ вместо „Vloženie obrázku“;
 - - страна 48 – „Čo sú značky PEGI a na čo slúžia?“ вместо „Čo sú značky PEGI a na čo sa slúžia?“;
 - - страна 79 – „na konci tejto nezvyčajnej cesty.“ вместо „na konci tejto nezvyčajnej ceste.“;
 - - страна 80 - „Preto použila podmienenú slučku“ вместо „Preto použila podmienené slučku“;
 - - страна 81 – „zobrať loptičku z políčok“ вместо „zobrať loptičku s políčok“;
 - - страна 98 – „Počítače práve premenné používajú na úložisko dát, ktoré sa môžu meniť ako počet krokov“ вместо „Počítače práv epremenné, ktoré sa môže meniť ako počet krokov“;
 - - страна 106 – „Iva Ivančevičová“ вместо „Iva Ivančevič“;
 - **неадекватно постављање знака интерпункције на почетку реда:**
- страна 21 – „/ kamarátky“;
 - **изостављање слова:**
- страна 14 – „Klikni na kláves **Bold**“ вместо „Klikni na kláve **Bold**“;
- страна 54 – „ktorú si už odčítal / odčítala“ вместо „ktorú si už odčíta / odčítala“;
 - **сувишна реч:**
 - - страна 2 – „fax: 011/2620 365“;
 - **сувишно слово:**
- страна 69 – „Vypracuj si domácu úlohu.“ вместо „Vypracuje si domácu úlohu.“;
 - **непотребан знак интерпункције:**
 - - страна 32 – „**Word**“ вместо „**(Word)**“;
 - **изостављање интернет адресе:**

- страна 71 – „do prehliadača napiš adresu <https://code.org/>, spusti programovacie prostredie“ вместо „do prehliadača napiš adresu spusti programovacie prostredie“;
 - **изостављање знака интерпункције:**
 - - страна 25 – „Nacvič si kopírovanie a presúvanie tak, že nebudeš viackrát dopisovať časti textu, ktoré sa opakujú.“ вместо „Nacvič si kopírovanie a presúvanie tak, že nebudeš viackrát dopisovať časti textu, ktoré sa opakujú“;
 - **непотребан размак између косе црте и речи:**
- страна 4, 5, 9, 11, 21, 23, 31, 36, 37, 38, 40, 42, 44, 46, 50, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 62, 65, 71, 72, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 89, 90, 92, 94, 95, 96, 97, 98, 101, 104, 105, 106 – „Mal/mala“ вместо „Mal / mala“, „učiteľ/učiteľka“ вместо „učiteľ / učiteľka“, „stal/stala“ вместо „stal / stala“, „vynaliezavým/vynaliezavou“ вместо „vynaliezavým / vynaliezavou“, „získal/získala“ вместо „získal / získala“, „rozumel/rozumela“ вместо „rozumel / rozumela“, „Spokojný/spokojná“ вместо „Spokojný / spokojná“, „rozumel/rozumela“ вместо „rozumel / rozumela“...
 - **нови ред:**
 - - страна 26 – „Akú úlohu mali Iva a Nikola?“;
 - **неистицање речи тамним словима:**
 - - страна 13 – „**tučným písmom (zvýrazniť)**“ вместо „tučným písmom (zvýrazniť)“;
 - - страна 27 – „**This Device**“ вместо „This Device“;
 - - страна 73 – „**Algoritmický spôsob myslenia**“ вместо „Algoritmický spôsob myslenia“.
- **Дневник пројеката:**
- **непотребан размак између косе црте и речи:**
 - **страна 3, 5, 7, 9, 11 – „заројенý/заројенá“ вместо „заројенý / заројенá“.**

Показатељ 2 - Дужина и конструкција речи одговарају узрасту ученика – задовољен је у потпуности и оцењен оценом 4 (четири). Реченична конструкција је правилна и јасна, усаглашена са узрастом ученика, што доприноси да градиво буде разумљиво.

Показатељ 3 – Текст је језички и стилски уједначен – задовољен је у потпуности и оцењен оценом 4 (четири). Употребљен је научни стил, а у складу са градивом и стручна терминологија. Стил је прецизан, без фигуративности или неразумљивих елемената.

Показатељ 4 - Страни изрази се користе само када је то неопходно - задовољен је у потпуности и оцењен оценом 4 (четири). Страни изрази су употребљени искључиво због специфичности градива. За њих су дата одговарајућа објашњења, формулисана једноставним речником.

Показатељ 5 – Језик којим је уџбеник написан доприноси лакшем разумевању градива – задовољен је у потпуности и оцењен је оценом 4 (четири). Кохерентност језика је на одговарајућем нивоу. Идеје су правилно повезане, што доприноси лакшем разумевању градива. Језик уџбеника је јасан, прецизан и доприноси олакшавању процеса учења.

На основу претходно изложеног, закључује се да је испуњен Стандард 4 - Језик уџбеника је одговарајући и функционалан.,,